Bankacılık sektörünün yabancı bankalara açılması

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

1999 öncesinde kapalı yurt içi piyasa

1999'dan önce Singapur'daki çok sayıda yabancı bankanın yurt içi piyasaya erişimi sınırlıydı. Mart 1998 sonunda Singapur'da 154 ticari banka vardı. Bunların 12'si yerel banka, 22'si yabancı tam lisanslı banka (full bank), 13'ü kısıtlı banka (restricted bank), 107'si ise offshore bankaydı.[1] Bu kategoriler, her bankanın yurt içinde hangi işleri yapabileceğini belirliyordu. Bireysel bankacılığın tüm yelpazesini yalnızca tam lisanslı bankalar sunabiliyordu. Offshore bankalar ise ağırlıklı olarak Asya Doları Piyasası'nda, Singapur doları cinsinden kredilerine getirilen sıkı sınırlar altında çalışıyordu.

Tam lisansların sayısı on yıllardır dondurulmuştu. MAS 1999'da, 1970'ten beri yeni tam bankacılık lisansı, 1983'ten beri de yeni kısıtlı lisans verilmediğini kaydetti.[2] Bu dondurma, yerel bankalara bireysel mevduat ve yurt içi kredilerde korunan bir taban sağladı. Yabancı tam lisanslı bankaların hareket alanının ne kadar dar olduğu 1999 paketinin kendisinden anlaşılıyor. Paket, bir avuç ek şubeyi ve ATM'leri ortak kullanma hakkını önemli ayrıcalıklar olarak ele alıyordu.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Bu politikanın kendine özgü bir amacı vardı. MAS'a göre hükümet yerel bankaları ulusal bir amaç için, yani bankacılık sisteminin dayanıklılığını ve istikrarını artırmak için korumuştu. Aynı belge, hiçbir değişiklik yapılmazsa yerel bankaların giderek kenara itileceği uyarısında bulunuyordu.[3] Bu düşünceye göre korunan bankalar, yurt dışında rekabet edebilecek ölçekten, beceriden ve disiplinden yoksun kalacaktı. Yerel bankaları zayıf olan bir merkez, yabancı bankalar bir kriz sırasında çekildiğinde dayanağını da kaybedecekti.

17 Mayıs 1999 paketi

MAS 17 Mayıs 1999'da ticari bankacılığı serbestleştirmek ve yerel bankaları güçlendirmek için bir program açıkladı. Programın üç unsuru vardı: beş yıllık bir serbestleşme paketi, yerel bankaların kurumsal yönetimini iyileştirmeye yönelik önlemler ve yabancı pay sahipliği sınırının kaldırılması. Merkezinde yeni bir lisans kategorisi yer alıyordu. MAS 1999–2001 arasında yabancı bankalara en fazla altı Qualifying Full Bank (QFB) lisansı verecekti. Tam lisanslı banka statüsüne gelecekteki tüm kabuller veya yükseltmeler bu kategoride olacaktı. Bu statüyü alamayan mevcut yabancı tam lisanslı bankalar ise mevcut ayrıcalıklarını koruyordu.[4]

Bir Qualifying Full Bank'ın ayrıcalıkları geçmişin ölçülerine göre cömert, diğer tüm ölçülere göre ise mütevazıydı. Her biri şubeler ve şube dışı ATM'ler toplamında en fazla on nokta işletebiliyordu. Bunların en fazla beşi şube olabiliyordu. Yılda en fazla iki yeni şube ve üç şube dışı ATM ekleyebiliyordu, ancak ATM'leri diğer Qualifying Full Bank'larla ortak kullanmasına izin veriliyordu. Paket ayrıca kısıtlı banka lisanslarının sayısını 2001'e kadar 13'ten 18'e çıkardı. Nitelikli offshore bankaların Singapur doları cinsinden kredi sınırını 300 milyon Singapur dolarından (S$300 milyon) S$1 milyara yükseltti. Diğer offshore bankalar için yeni sınır S$500 milyon oldu.[5]

Aynı paket açılmaya siyasi bir sınır da koydu. MAS, yerel bankaların o sırada toplam yerleşik mevduatın yüzde 62'sini elinde tuttuğunu kaydetti ve hükümet politikasının bu payı yüzde 50'nin altına düşürmemek olduğunu açıkladı. Aynı yılın yıllık raporu hedefi, daha güçlü yerel bankaların piyasanın yarısından fazlasını koruduğu daha

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

rekabetçi bir sektör olarak özetledi. Rapor açık sözlü bir çekince de ekledi: "Serbestleşmenin başarılı olacağının bir güvencesi yok, ancak ilerlememenin riski daha büyük."[6]

Ekim 1999 lisansları

Yabancı bankalar 1 Haziran 1999'da başvuruya davet edildi. 27 bankadan başvuru geldi, bunların birkaçı birden fazla kategoride başvurmuştu. MAS sonuçları 20 Ekim 1999'da açıkladığında dört bankaya derhâl geçerli olmak üzere Qualifying Full Bank ayrıcalıkları tanıdı: ABN Amro Bank, Banque Nationale de Paris, Citibank ve Standard Chartered Bank. Sekiz banka Qualifying Offshore Bank ayrıcalıkları aldı. Bunlar arasında Bank of Nova Scotia, Crédit Lyonnais, KBC Bank ve Norddeutsche Landesbank vardı. Yeni kısıtlı lisansların sayısı sekize çıkarıldı. Böylece kısıtlı bankaların toplam sayısı 20'ye ulaştı. Lisans alanlar arasında Commerzbank, Morgan Guaranty Trust, Société Générale ve UBS bulunuyordu. Dört lisans daha 1 Ekim 2000'de yürürlüğe girdi.[7]

Bankaların seçimi MAS'ın açıkladığı kriterleri yansıtıyordu. MAS güçlü, iyi yönetilen ve Singapur'da büyümeye kararlı yabancı bankalar istiyordu. Başarılı bankalar için yeni lisans daha fazla şube ve ATM'leri ortak kullanma hakkı anlamına geliyordu. Bu ayrıcalıklar birlikte, yerel bankaların sunduğu kolaylıkla boy ölçüşmeye başlayabilecek ağlar kurmalarını sağladı.

İkinci aşama ve toptan bankacılık lisansı

İkinci aşama 29 Haziran 2001'de açıklandı. Bir Qualifying Full Bank'ın işletebileceği nokta sayısı on beşe çıkarıldı, bunların en fazla onu şube olabiliyordu. 1 Temmuz 2002'den itibaren Qualifying Full Bank'lar EFTPOS banka kartı hizmetleri ve CPF vadeli mevduatı da sunabiliyordu. Bunlara Ek Emeklilik Planı (Supplementary Retirement Scheme) ve CPF Yatırım Planı (CPF Investment Scheme) kapsamındaki hesaplar da ekleniyordu.[8] Merkezi İhtiyat Fonu'nun (CPF) tasarruflarına erişim önemliydi, çünkü bu kısmın I. Bölümü'nde incelenen CPF, hane halkı tasarruflarının büyük bir bölümünü yönlendirir.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

İkinci aşama lisans kategorilerini de sadeleştirdi. Kısıtlı banka lisansının yerini aynı ayrıcalıklara sahip bir toptan bankacılık bankası (wholesale bank) lisansı aldı. Mevcut Qualifying Offshore Bank'lar bu statüye yükseltildi. MAS 4 Aralık 2001'de Hongkong and Shanghai Banking Corporation ile Malayan Banking Berhad'a Qualifying Full Bank ayrıcalıkları, on altı bankaya da toptan bankacılık ayrıcalıkları tanıdı. Bunlar 1 Ocak 2002'den itibaren geçerliydi.[9] Yeni toptan bankacılık bankaları arasında Credit Suisse, ING, Northern Trust ve Australian and New Zealand Banking Group vardı. Altı Qualifying Full Bank ile ilk beş yıllık program öngörülen sınırına ulaşmıştı.

Sonraki düzenlemeler ve serbest ticaret anlaşmaları

Program daha sonra küçük adımlarla genişletildi. Lee Hsien Loong Haziran 2004'te, 1 Ocak 2005'ten itibaren Qualifying Full Bank'ların en fazla 25 hizmet noktası kurabileceğini açıkladı. Sınırlı sayıda yeni toptan bankacılık lisansı da verilecekti. Ayrıca Qualifying Full Bank'ların, kredi kartı sahiplerine yerel ATM ağları üzerinden nakit avans sağlamak için yerel bankalarla pazarlık yapabileceğini duyurdu. Aynı konuşmada yerel ve yabancı bankaların genel pazar paylarının köklü biçimde değişmediğini bildirdi. Yerel bankaların banka dışı yerleşik mevduattaki payı beş yılda yüzde 62'den yüzde 59'a gerilemişti.[10]

MAS programı 2012'de yeniden düzenlediğinde, yurt içi piyasa için önem taşıyan Qualifying Full Bank'ların bireysel bankacılık faaliyetlerini Singapur'da kurulu bir şirket bünyesine almasını şart koştu. Singapur'da derin kökleri olan ve yerelde kurulmuş çok az sayıda banka 25 ek işyeri alarak en fazla 50'ye ulaşabiliyordu. Serbest ticaret anlaşması (STA) taahhütleri kapsamında kabul edilecek gelecekteki Qualifying Full Bank'lar ise en fazla 25 işyeri açmadan önce yerelde şirket kurmak zorundaydı. O dönemde sekiz Qualifying Full Bank vardı.[11] Böylece yeni Qualifying Full Bank'ların kabulü ticaret politikasına bağlandı, çünkü gelecekteki lisanslar Singapur'un serbest ticaret anlaşmalarında üstlendiği taahhütler çerçevesinde verilecekti.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Kasım 2026'da MAS Finansal Kuruluşlar Rehberi on Qualifying Full Bank ve 96 toptan bankacılık bankası listeliyordu. Qualifying Full Bank'ların yarısı artık Çin ve Hindistan'dan geliyor: Bank of China, China Construction Bank, Industrial and Commercial Bank of China, ICICI Bank ve State Bank of India.[12] Liste, çeyrek asırlık kontrollü bir açılmanın sonucunu gösteriyor. 1999'un Avrupalı ve Amerikalı öncülerine, Singapur ile finansal bağları I. Kısım'da incelenen Çin ve Hindistan bankaları katıldı.

Yaygın bir yanılgı

1999 serbestleşmesi bazen yurt içi piyasayı yabancı bankalara teslim eden bir "büyük patlama" (big bang) olarak tanımlanır. Oysa MAS piyasayı ölçülü adımlarla açtı. Üç yıl içinde altı Qualifying Full Bank lisansı verdi, şube ve ATM sınırlarını yalnızca kademeli olarak yükseltti ve yerel bankaların yerleşik mevduatın en az yarısını elinde tutması gerektiğine ilişkin açık bir politika benimsedi. İlk lisanslardan beş yıl sonra yerel bankaların banka dışı yerleşik mevduattaki payı yalnızca üç puan düşmüştü.

Notlar

1. MAS, *Annual Report 1998/99*, Tablo 3, "Number of Financial Institutions in Singapore", s. 62: Mart 1998 sonunda 154 ticari banka (yerel 12; yabancı tam lisanslı 22; kısıtlı 13; offshore 107) ve Mart 1999 sonunda 142 (yerel 9; tam lisanslı 22; kısıtlı 13; offshore 98). ↩
2. MAS, "Liberalising Commercial Banking and Upgrading Local Banks", 17 Mayıs 1999 tarihli açıklama, mas.gov.sg: 1970'ten beri yeni tam bankacılık lisansı, 1983'ten beri yeni kısıtlı banka lisansı verilmemişti. ↩
3. MAS, *Annual Report 1998/99*, s. 53: "The Government has protected and nurtured the local banks, and enabled them to grow to their present size and strength, for a national purpose: to enhance the resilience and stability of our banking system"; "local banks will be progressively marginalised if no affirmative change is undertaken now". ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

4. MAS, *Annual Report 1998/99*, s. 52–53: "On 17 May 1999, MAS introduced a five-year programme to liberalise the commercial banking sector and upgrade local banks. … The programme has three key elements" – MAS, 17 Mayıs 1999 tarihli açıklama: MAS "will issue up to 6 QFB licences to foreign banks over 1999 - 2001"; QFB statüsü verilmeyen mevcut yabancı tam lisanslı bankalar ayrıcalıklarını korur; tam lisanslı banka statüsüne gelecekteki tüm kabuller veya yükseltmeler QFB kategorisinde olacaktır. ↩
5. MAS, 17 Mayıs 1999 tarihli açıklama: en fazla 10 nokta (şubeler ve şube dışı ATM'ler), bunların en fazla 5'i şube; yılda en fazla 2 yeni şube ve 3 şube dışı ATM; QFB'ler şubelerini taşıyabilir ve ATM'leri kendi aralarında ortak kullanabilir – MAS, 17 Mayıs 1999 tarihli açıklama: "MAS will increase the number of restricted banks from 13 currently to 18 by 2001"; nitelikli offshore bankaların S$ kredi sınırı S$300 milyondan S$1 milyara yükseltildi; diğer offshore bankalar için S$500 milyon. ↩
6. MAS, 17 Mayıs 1999 tarihli açıklama: yerel bankalar toplam yerleşik mevduatın yüzde 62'sini tutuyordu (DBU ve ACU); paylarının "not less than 50 per cent of total resident deposits" düzeyinde tutulması politikası – MAS, *Annual Report 1998/99*, s. 53: "The objective is a more competitive industry with stronger local banks maintaining more than half the market. While there is no assurance that liberalisation will succeed, the risk of not proceeding is greater.". ↩
7. MAS, basın duyurusu, "MAS Announces Results of Foreign Bank Applications", 20 Ekim 1999, mas.gov.sg: 1 Haziran 1999'da başvuru daveti; 27 yabancı banka başvurdu; ABN Amro Bank NV, Banque Nationale de Paris, Citibank NA ve Standard Chartered Bank'a derhâl geçerli QFB ayrıcalıkları – MAS, 20 Ekim 1999 tarihli basın duyurusu: sekiz bankaya QOB ayrıcalıkları; toplamı 20'ye çıkaran sekiz yeni RB lisansı, bunların dördü derhâl geçerli (Commerzbank, Morgan Guaranty Trust Company of New York, Société Générale, UBS AG), dördü 1 Ekim 2000'den itibaren (Barclays, Fuji Bank, Rabobank, Sanwa Bank). ↩
8. MAS, basın duyurusu, "MAS Announces Results of 2nd Phase of Banking Liberalisation Programme", 4 Aralık 2001, mas.gov.sg, Ek 1 ile birlikte: 2.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

aşama 29 Haziran 2001'de açıklandı; QFB'ler "establish up to 15 locations, of which up to 10 can be branches"; 1 Temmuz 2002'den itibaren EFTPOS banka kartı hizmetleri ile SRS ve CPF Yatırım Planı hesapları ve CPF vadeli mevduatı. ↩

9. MAS, 4 Aralık 2001 tarihli basın duyurusu: The Hongkong and Shanghai Banking Corporation Limited ile Malayan Banking Berhad'a QFB ayrıcalıkları; 16 bankaya WB ayrıcalıkları, bunların sekizi yükseltilmiş QOB'ler, yeniler arasında Australia & New Zealand Banking Group, Credit Suisse, ING Bank ve The Northern Trust Company; 1 Ocak 2002'den itibaren geçerli; RB lisansının yerini WB lisansı aldı; "Over time, all QOBs and Offshore Banks would be upgraded to WB status." ↩

10. Lee Hsien Loong, "Financial Sector – Liberalisation and Growth", Singapur Bankalar Birliği'nin 31. Yıllık Yemeği'nde yapılan konuşma, 17 Haziran 2004, mas.gov.sg: 1 Ocak 2005'ten itibaren QFB'ler en fazla 25 hizmet noktası kurabilir; sınırlı sayıda yeni WB lisansı; yerel ATM ağları üzerinden nakit avans – Lee Hsien Loong, 17 Haziran 2004 tarihli konuşma: pazar payları "have not changed drastically"; yerel bankaların banka dışı yerleşik mevduattaki payı beş yılda yüzde 62'den yüzde 59'a düştü. ↩

11. MAS, basın duyurusu, "MAS Announces Changes to the Qualifying Full Bank Programme", 28 Haziran 2012, mas.gov.sg: yurt içi piyasa için önemli QFB'lerin bireysel bankacılık faaliyetlerinin yerelde şirketleştirilmesi; derin köklere sahip QFB'lere 25 ek işyeri (en fazla 10 şube), toplamda en fazla 50; STA teklifleri kapsamındaki gelecekteki QFB'ler yerelde şirket kurmalıdır; o dönemde sekiz QFB (1999'da dört, 2001'de altı). ↩

12. MAS, Financial Institutions Directory, eservices.mas.gov.sg/fid (Erişim tarihi: Kasım 2026), "Qualifying Full Bank" kategorisi: 10 kuruluş (Bank of China Limited; BNP Paribas; China Construction Bank Corporation; Citibank Singapore Limited; HSBC Bank (Singapore) Limited; ICICI Bank Limited; Industrial and Commercial Bank of China Limited; Maybank Singapore Limited; Standard Chartered Bank (Singapore) Limited; State Bank of India); "Wholesale Bank" kategorisi: 96 kuruluş. Wikipedia, "List of banks in

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Singapore", Nisan 2026 itibarıyla 95 toptan bankacılık bankası belirtiyor ve QFB tablosunda on bir isim sayıyor. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.